

На Урок

освітній проект

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ В 5-6 КЛАСАХ НУШ

ДОБІРКА ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

2022

ОСВІТНІЙ ПРОЕКТ «НА УРОК»

<https://naurok.com.ua>

Рейтинг

Цей прийом можна з успіхом використовувати для доповідей, фактологічних диктантів, тренувальних контрольних робіт. Його мета – вироблення в учня адекватної оцінки себе самого. Запропонуйте школярам після закінчення роботи виставити собі оцінку. За цю ж роботу також виставте бал та запишіть її через дріб, де чисельник – ваша оцінка, а знаменник – оцінка учня.

Аналіз портфоліо

Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання.

Гра в кубик

Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4 особи. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати.

Підсумок А-Б-В

Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою.

Подумай – запиши – обговори в парі – поділися

Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу.

Хрестики-нулики

Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закреслити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань.

Візьми і передай

Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі.

Квитки на вхід та вихід

Це простий та ефективний формат перевірки знань, який легко адаптувати до будь-якого формату навчання. Для початку підготуйте два шаблони квитків із переліком тверджень для кожного. Це можуть бути звичайні роздруківки, різнокольорові картки, таблиці чи навіть онлайн-форми. Обирайте найбільш зручний варіант. Вхідні квитки призначені для аналізу рівня засвоєння матеріалу попереднього уроку чи перевірки домашнього завдання. На початку заняття учні мають записати короткі тези, що розкривають наступні пункти вивченого матеріалу:

- головна ідея;
- найдивовижніша ідея;
- найзаплутаніша частина;
- яке запитання з теми слід включити до підсумкового тесту.

Такі завдання сприяють кращому засвоєнню та запам'ятовуванню матеріалу. А наприкінці заняття запропонуйте учням записати три окремі твердження:

- 3 аспекти, які я не знав раніше;
- 2 аспекти, які мене здивували на уроці;
- 1 аспект, який мені сподобався.

Рекомендуємо встановити часові межі виконання завдання та неодмінно забезпечити зворотній зв'язок.

Шкала Лайкерта

Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (що саме)»:

- повністю погоджуюся;
- не погоджуюся;
- погоджуюся.

Тристороннє резюме

Основна мета цієї стратегії – навчити учнів мислити нестандартно та приділяти увагу деталям. Також вона сприяє розвитку логічного мислення та вчить якомога чіткіше формулювати думки.

Працювати легко: поставте учням відкрите запитання, пов'язане з темою попереднього уроку. Діти мають дати відповіді, але не звичайні, а у форматі трьох різних резюме з обмеженою кількістю слів:

- 10-15 слів;
- 30-50 слів;
- 75-100 слів.

Ця стратегія – чудовий варіант домашнього завдання під час онлайн-навчання.

3-2-1

Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом:

- три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося;
- три ключові слова, дві відмінності між _, один вплив на _;
- три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня;
- три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати;
- три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували).

Творчі міні-проекти

Учні можуть створювати масштабні проекти, але чому б не зробити їх короткими та простими? Ось декілька ідей для швидких проектів:

- створити плакат або колаж, який ілюструє тему;
- створити діаграму про предмет та скласти за нею розповідь;
- створити свої власні картки для перевірки знань інших учнів.

Ця стратегія досліджує розуміння, а не лише механічну пам'ять, та заохочує учнів до роздумів під час створення проекту.

Спілкування в месенджері

Сенс цієї стратегії полягає в імітації бесіди в месенджері. Але не звичайною, а пов'язаною з темою уроку. Чому б не запропонувати учням побути в ролі історичних постатей, які обговорюють цікаві події світового масштабу? Чи створити діалог друзів, які допомагають одне одному розібратися у складних математичних поняттях.

Учніське інтерв'ю

Ця стратегія схожа на попередню, а використовувати її найкраще наприкінці уроку. Запропонуйте учням об'єднатися у групи та протягом декількох хвилин обговорити вивчений матеріал, а потім взяти інтерв'ю в інших команд. Порекомендуйте поставити їм наступні запитання.

- Що з того, що ви дізналися, було найкориснішим?
- Що було найскладнішим на уроці?
- Чи потрібна вам допомога?
- Чи можете ви допомогти комусь?

Живий музей

Ця творча підсумкова стратегія оцінювання фактично представляє собою підготовку виставки, на якій учні виступають у ролі експонатів музею, а вчитель – у ролі відвідувача. Запропонуйте учням обрати ключові ідеї з вивченої теми та підготувати коротку (на 2-3 хвилини) презентацію чи доповідь.

На початку уроку учні (або групи учнів) розходяться класом та завмирають, а вчитель розпочинає екскурсію. Біля кожного експонату вчитель зупиняється, натискає уявну кнопку, «оживляючи» експонат. Учень проводить презентацію та завмирає, а педагог продовжує екскурсію.

Інфографіка

Створення докладної інфографіки для фінального проєкту – це ефективний спосіб закріплення вивченого матеріалу. Така інфографіка може охоплювати визначення, ключові факти, статистику, дослідження, практичну інформацію, графіки тощо.

Наприклад, діаграма Венна – добре відомий та ефективний інструмент, що ідеально підходить для візуалізації чого завгодно! Щоб ви не викладали: історію, англійську, математику тощо – діаграми Венна допоможуть учням візуалізувати взаємозв'язок між різними тематиками та навіть предметами. А чому б не зробити виставку найцікавіших інфографік у класі? Згодом у вас з'явиться арсенал вичерпної та візуально привабливої наочності, яку учні можуть використовувати в майбутньому!

Навчальні щоденники

Це щоденна коротка вправа, яка дозволить учням розповісти про свої враження від уроку. Учні мають записувати в окремий зошит те, що вони дізналися, що викликало у них труднощі, або ідеї, які вони вважають корисними. Це дозволить без проблем закріпити вивчений матеріал. До того ж учні зможуть звернутися до своїх записів у майбутньому.

Звичайно, така копітка робота сподобається не всім. Запропонуйте їм альтернативу! Наприклад, школярі можуть вести щоденник у вигляді відео- чи аудіозаписів. Також вони можуть ділитися своїми думками в класному чаті чи на сторінці класу у соціальній мережі. Це чудова вправа для згуртування учнів.

Швидке розкриття карт

Це весела змагальна вправа. Запропонуйте двом учням стати один проти одного та швидко написати відповідь на запитання чи намалювати скетч. Коли ви кажете «Вперед!», розпочинається відлік часу та учні розпочинають виконувати завдання. Виграє той, хто закінчить першим.

Поглянь у дзеркало

Учнів слід заохочувати не боятися ставити собі запитання та озвучувати відповіді. Самозапитання – це стратегія, за умовами якої учень самостійно створює запитання, пов'язані з темою уроку, надає одразу декілька варіантів відповідей та знаходить правильну. Звісно, є спокуса ставити собі лише найлегші запитання, але тут учитель має сам встановити правила гри та окреслити приблизний перелік запитань.

Самооцінка

Учні можуть використовувати цей прийом для оцінки власного навчального прогресу. Попросіть їх поставити собі оцінку за вивчений матеріал та пояснити, чому вони вважають, що отримали саме її. Нехай школярі детально опишуть, за що саме вони поставили таку оцінку, розкажуть, чи виникли в них сумніви.

Шкала

Напишіть 3-5 тверджень, які не є ні правильними, ні помилковими, і попросіть оцінити їх за шкалою від 1 до 5, де 1 – не згоден, 5 – повністю згоден. Якщо учні працюють в парах, попросіть їх порівняти і обговорити результати.

Картки

Після вивчення нової теми роздайте учням невеликі щільні картки. Попросіть їх з одного боку написати, що вони зрозуміли (основну думку, 2-3 пропозиції), з іншого – що залишилося незрозумілим. Зберіть картки і проаналізуйте відповіді. За певних умов картки можна не підписувати.

Блог

Запропонуйте школярам протягом певного періоду вести індивідуальні або групові блоги, в яких робити невеликі записи, що стосуються того, що вони дізналися на уроках, що їх зацікавило, що залишилося незрозумілим, що вони хотіли б повторити або уточнити.

Перевірка помилковості розуміння

Її сенс полягає в тому, що вчитель навмисно дає учням типові помилкові поняття або передбачувані помилкові судження, а потім просить учнів висловити свою згоду або незгоду зі сказаним і пояснити свою точку зору. При цьому можна використовувати звичайну дошку, проговорювати ці судження усно, використовувати створену заздалегідь онлайн-спільну дошку, спільний документ чи презентацію, онлайн-картки тощо.

Формувальне опитування

Це форма перевірки знань учнів, коли вчитель ставить додаткові уточнюючі питання, що дозволяють учням проаналізувати, узагальнити, зробити висновки з пройденого матеріалу. Наприклад:

- Як _____ схожі або відрізняються від _____?
- Що неправильно в?
- Який висновок ти можеш зробити?
- Що ти пропонуєш зробити?
- Які критерії ти б використовував для оцінки?

Тижневі звіти

Цей прийом дозволяє забезпечити швидкий зворотний зв'язок, за допомогою якого учні повідомляють, чого вони навчилися за тиждень і які труднощі у них виникли. «Тижневі звіти» – це опитувальні листи, які учні заповнюють один раз на тиждень, відповідаючи на такі запитання:

- Чому я навчився за цей тиждень?
- Які питання залишилися для мене незрозумілими?
- Які питання я поставив би учням, якби я був учителем, щоб перевірити, чи зрозуміли вони матеріал?

